

Hoàng Thảo Thái Bình

Mấy năm nay tôi bỗng mắc vào cái tật ngủ trưa, mà mấy ông bạn già mắc dịch thường dùng chữ Ngọa Sơn của Trạng Quỳnh để đùa giỡn. Ai chưa hiểu chuyện này, hãy tìm cuốn chuyện tiểu lâm VN sẽ rõ.

Từ thời Pháp thuộc cho đến mấy năm đầu của nền Đệ Nhất Cộng Hòa, các cấp Quân Cán Chính chúng ta đều có khoảng thời gian từ 12 đến 2 giờ chiều để về nhà ăn trưa hay làm một giấc ngủ trưa (La siète), một thói quen do các quan Tây để lại. Vào khoảng năm 1960 gì đó, các cố vấn Hoa Kỳ đã xóa bỏ tục lệ này làm cho nhiều người điêu đứng một thời gian.

Từ khi bỏ nước sang đây, với 18 năm làm việc với người bản xứ, tôi đã hẳn bỏ thói quen này, nhưng vài năm gần đây cơ thể bắt đầu suy nhược. Sau bữa ăn trưa, ngồi xem tin tức tôi thấy con mắt hơi nặng và thiếp đi lúc nào không hay và dần dà thành thói quen. Tôi cố gắng bỏ bởi vì đã từ lâu tôi cố gắng bỏ hết các thứ làm cho mình trở thành lệ thuộc. Nhưng nghĩ lại đời chẳng còn bao lâu hưởng được cái gì không nên hững hờ.

Ngày cụ Tú Vị Xuyên bị 3 cái thú lãng nhăng cám dỗ:

*Một trà, một rượu, một đàn bà
Ba cái lãng nhăng nó quấy ta
Chừa được thứ nào hay thứ ấy,
Có chằng chừa rượu với chừa trà!*

Hậu sinh, khả úy cho nên tôi hơn hẳn cụ là chừa được cả 3 thứ lãng nhăng đó, nhưng lại gần như mắc phải cái thú ngủ trưa. Cho nên đôi khi trong các cuộc hội họp hàng tháng của Hội Hoa Lan Việt Nam hoặc khi có khách tới thăm, tôi phải vào phòng rửa mặt vài ba lần mới thấy mắt bớt nặng. Chuyện ngủ trưa này các chuyên gia đã nghiên cứu và xác nhận rằng giấc ngủ ngắn (Quick nap) vào buổi trưa hay bất cứ lúc nào trong ngày dù cho chỉ vồn vẹn 10-15 phút cũng làm cho tinh thần cảm thấy sáng khoái, minh mẫn hơn.

Trưa hôm nay, sau khi no bụng với món ăn dân dã: bún đậu rán mắm tôm, tôi pha một gói trà Chamomile, thứ trà hoa cúc dại, của dân Trung Đông và Âu Châu nổi tiếng về giải cảm và cho ngon giấc ngủ tôi vào giường nằm duỗi thẳng chân tay cho dẫn gân cốt.

Tôi mơ màng nhớ lại lần đầu khi tôi mới 9 tuổi, bác dâu tôi đã cho tôi thưởng thức món ăn này trên vỉa hè trước một cửa hàng bán thuốc Bắc: cao, đơn, hoàn tán ở chợ Xuôi, huyện Tiên Lữ, tỉnh Hưng Yên. Đó là một mẻ bún trắng tinh trên lớp lá chuối xanh, vài miếng đậu rán chấm với mắm tôm đầy cát sạn đựng trong chiếc lá cây ngái đầy lông là một trong những món ăn tuyệt hảo của tuổi hoa niên, dù cho trên 80 năm qua tôi vẫn còn ghi nhớ. Đến bây giờ, mỗi lần ăn món này, tôi lại càng thấy ngon miệng hơn vì phẩm chất bây giờ cao hơn, mà cũng thể không ngờ rằng lại có được món ăn dân dã, rẻ tiền này trên đất nước Hoa Kỳ.

Tiếng chuông cửa bỗng thanh thót vang lên, đó là ông hàng xóm mang cho tôi một nắm bông hoa điên điển. Khi xưa ông là phi công Hỏa Long AC47 gắn đại liên 6 nòng, bây giờ ông trồng đủ thứ cây cối quê hương trong khoảnh vườn chật hẹp, nào là thanh long, cam, quýt, măng cầu, xoài, ổi, đu đủ, lại thêm đủ thứ rau như bạc hà, húng quế, tía tô, kinh giới mỗi thứ mấy cây, trong đó có mấy cây điên điển cao trên 3 thước có nhưng bông hoa vàng chói.

Mỗi khi ra vườn sau, cây này gợi cho tôi nhớ lại khi xưa ngoài Bắc gọi là cây muồng, người ta chỉ trồng để lấy phần thân xốp trắng ngập dưới nước để làm mũ hay làm nút chai và lấy thân cây làm củ đốt. Cho đến khi vào Nam tôi mới biết rằng người ta hái bông điên điển dùng để làm gỏi, hoặc nấu canh với cá linh thực là những món ăn khoái khẩu.

Nhìn những chùm hoa vàng đong đưa trong ánh nắng chiều, tôi mừng tưng đến cây Hoàng Thảo Thái Bình (*Dendrobium moschatum*) mà lần đầu tiên thấy tại Đà Lạt vào một buổi chiều lộng gió và lần thứ 2 tại buổi họp của Hội Hoa Lan Việt Nam tại Hoa Kỳ.

Cây lan hôm đó do anh Hội Trưởng Ngô Long mang tới tuy không nhiều hoa nhưng đó là một kỷ niệm của quê hương mà tôi chẳng còn cơ hội trở về.

Anh Ngô Long, một người tha thiết với hoa lan đã cùng thân phụ: ông Ngô Bảo mở trang trại trồng lan, đã bỏ thời gian 5 năm để trở thành Phụ khảo (Accredited Judge), một chức vụ khó khăn vất vả nhưng mỗi khi đi chấm thi ở xa phải hoàn toàn tự túc, tưởng rằng anh sẽ mãi mãi sống cùng lan. Nhưng không, từ năm 2010 vì sinh kế gia đình, anh đã bỏ cuộc chơi không còn đến hội nữa.

Lật bản tin của những năm về trước, tôi không khỏi bồi ngùi luyến tiếc những khuôn mặt quen

thân như: Bác sĩ Đào Hữu Anh, ông Trần Đức Tao, chị Lê Kim Nhung, v.v... Những vị này đều là hội viên kỳ cựu, từ khi Lóp Hoa Lan khởi sự vào đầu năm 2004, rồi đến cuối năm đã trở thành Hội Hoa Lan Việt Nam.

Đến nay cũng có những vị đã già từ dương thế như nhà mạnh thường quân Nguyễn Thị Yên, kịch sĩ Xuân Phát, Lee Mc Haster v.v...

Cuộc đời thay đổi, nay còn mai mất, vạn vật biến chuyển không ngừng, “*thương hải tang điền*” trước kia là bãi bể nay đã trở thành nương dâu. Duy chỉ có cây Hoàng Thảo Thái Bình (*Dendrobium moschatum*), cây diên điển (*Sesbania sesban*) và tấm lòng cố quốc của mấy triệu con dân nước Việt tản mác khắp năm châu dù cho bao nhiêu năm tháng trôi qua vẫn không thay đổi.

Bolsa 4-2018
Bùi Xuân Đáng

Vô cùng thương tiếc